

ÄLDRE RÅDETS UTLÅTANDE OM VÄSTRA NYLANDS VÄLFÄRDSOMRÅDES FÖRSLAG TILL PRINCIPER FÖR BEVILJANDE AV ORGANISATIONSUNDERSTÖD 2027

Ett utlåtande begärs om följande delområden

1. Allmänna principer för beviljande av organisationsunderstöd 2027
2. De föreslagna understödstyperna av organisationsunderstöd för 2027
3. Den föreslagna poängsättningen av ansökningar om organisationsunderstöd 2027

Allmänna principer för beviljande av organisationsunderstöd 2027

- **Äldrerådet har observerat att Västra Nylands välfärdsområde är det enda välfärdsområdet som inte har beviljat verksamhetsunderstöd till någon pensionärsorganisation.**
- Nu föreslås: "De allmänna principerna för beviljande föreslås förbli oförändrade."
- Utifrån de nuvarande principerna för beviljande av understöd har välfärdsområdet inte beviljat understöd till en enda pensionärsorganisation. Om inget ändras eller kompletteras i principerna för beviljande av understöd, innebär det en fortsättning på tidigare praxis, enligt vilken pensionärsorganisationer inte beviljas understöd.

Äldrerådet föreslår:

- Principerna för beviljande av organisationsunderstöd kompletteras eller ändras så, att pensionärsorganisationernas verksamhet 2027 i Västra Nyland beviljas understöd.

Motivering:

Pensionärsorganisationernas verksamhet i sin helhet är främjande av hälsa och välfärd och mycket kostnadseffektiv, eftersom allt bedrivs med hjälp av oavlönade volontärer. Nästan all verksamhet bidrar också till att motarbeta ensamhet och främja fysisk och psykisk hälsa i form av ett flertal hobbyer, evenemang och klubbar. Organisationernas verksamhet på olika håll i Västra Nyland stöder den lokala och regionala kulturen samt välfärdsområdets och kommunernas verksamhet. Alla intresserade kan delta i organisationernas verksamhet.

Pensionärsföreningarna är likartade och kämpar till stor del med samma problem i hela Västra Nyland.

Äldrerådet ser följande problem i de föreslagna principerna:

- Principerna för beviljande av understöd har formulerats på ett mångtydigt sätt så att de med fog kan tolkas på många olika sätt. **Principerna bör skrivas så tydligt att de endast kan förstås på ett sätt.**

Detta problem förekommer till exempel i principerna 4 och 5. Princip 4 kan till exempel tolkas så att ingen av Pensionärsförbundets föreningar i Lojo är berättigad till understöd, eftersom olika stadsdelar har sina egna föreningar. Detsamma gäller även i andra kommuner.

Princip 5 är likaså problematisk. Den kan tolkas så att all organisationsverksamhet utesluts, eftersom lokalerna inte räcker till eller lämpar sig för fullständig öppenhet. I alla lokaler finns myndighetsbestämmelser om antalet deltagare. Principen kan också tolkas så, att man med årsavgiften (medlemsavgiften) på 20 euro kan delta i all verksamhet under hela året utan ersättning.

Det var ju i praktiken vad välfärdsområdets beslut innebar när de avslog pensionärsorganisationernas ansökningar med motiveringen att verksamheten inte är öppen när medlemsavgifter tas ut.

Pensionärsorganisationernas verksamhet är öppen för alla. Äldrerådet känner inte till sådana pensionärsorganisationer som inte tar med alla intresserade i sin verksamhet.

Remissinstanserna uppmanas särskilt ta ställning till följande teman:

- Bedöm vilka konsekvenser de föreslagna ändringarna har med tanke på verksamhetsförutsättningarna för organisationer i området som arbetar för att främja välfärd och hälsa.
- Bedöm hur principerna för beviljande av understöd stöder möjligheterna för organisationer i området att bedriva verksamhet som främjar välfärd och hälsa.
- Bedöm hur den föreslagna poängsättningen av ansökningar stöder bedömningen av ansökningar om understöd.

Vilka konsekvenser har de föreslagna ändringarna med tanke på verksamhetsförutsättningarna för organisationer i området som arbetar för att främja välfärd och hälsa?

Ur organisationernas synvinkel är det bra att det allmänna understödet ändras till allmänt verksamhetsstöd, om det riktas till lokal organisationsverksamhet och frivilligverksamhet som bedrivs i området.

Att bevilja partnerskapsstöd för två år i taget innebär för organisationerna en möjlighet att ordna sin verksamhet på ett bättre och mer planmässigt sätt än i nuläget.

Hur stöder principerna för beviljande av understöd möjligheterna för organisationer i området att bedriva verksamhet som främjar välfärd och hälsa.

De nu föreslagna allmänna principerna för beviljande av organisationsunderstöd förblir desamma som de har varit bland annat i år.

I förslaget finns 13 principer för beviljande av understöd. Det förutsätts att dessa 13 principer uppfylls för att ansökan ska godkännas och poängsättas.

Äldrerådet anser att punkterna **1–3** och **6–13** i principerna för beviljande av understöd är godtagbara.

Däremot måste **principerna 4 och 5 skrivas om så att de inte kan tolkas på många olika sätt.**

En organisation måste kunna ta ut små, rimliga medlemsavgifter av sina medlemmar, även om dess verksamhet stöds med bidrag. Om det inte är möjligt innebär det att endast sådana organisationer som upprätthålls av skattebetalarna är möjliga.

Man kan inte förutsätta att till exempel pensionärsorganisationer, som drivs helt och hållet av frivilliga krafter, ska förpliktas att producera tjänster som främjar hälsa och välfärd för alla intresserade, på basis av att den har fått verksamhetsstöd från sitt välfärdsområde.

Att utvidga pensionärsorganisationernas verksamhet

Inte heller välfärdsområdet själv agerar så. Välfärdsområdet tar även själv ut "medlemsavgifter" av invånarna i 10 kommuner, ett flertal avgifter för sina tjänster och erbjuder dem inte avgiftsfritt till målgrupperna, trots att det har fått betydande medel av skattebetalarna.

Enligt äldrerådets bör välfärdsområdet uppmuntra organisationerna till egen medelanskaffning och till att utvidga sin verksamhet för att främja hälsa och välfärd.

Den nuvarande inställningen till organisationsverksamhet innebär att organisationerna i allt högre grad är en inofficiell förlängning av den offentliga organisationen.

I Västra Nyland är verksamheten hos organisationer som arbetar för de äldres bästa, inklusive pensionärsorganisationer, i sin helhet uttryckligen främjande av hälsa och välfärd, som sker på de äldres egna villkor och eget val.

Hur stöder den föreslagna poängsättningen av ansökningar bedömningen av ansökningar om understöd?

Poängsättningskriterierna för understödsansökningar kan vara användbara vid jämförelse av stora organisationer som har heltidsanställd personal i sin tjänst.

Västra Nylands välfärdsområde har tio olika slags och olika stora kommuner, där historien, kulturen, förhållandena och organisationerna varierar.

Äldrerådet anser att välfärdsområdet bör gynna och stödja Västra Nylands lokala organisationer och kultur för att främja hälsan och välfärden på olika ställen, och inte betona valet av en modell, där man tillämpar "en storlek" för hela området. Det innebär till exempel att erbjuda 3 poäng, om "Organisationen bedriver verksamhet som får understöd solidariskt med andra organisationer." Samarbete är inte ett självändamål. Det måste naturligtvis vara från fall till fall, inte en regel. Den viktigaste grunden för poängsättningen bör vara resultat som uppnås: antal kunder, antal erhållna tjänster, antal möten, och så vidare. Samarbete i sig är inte en prestation som förtjänar poäng.

Det konkreta resultatet av samarbetet bör vara det som ger poäng.

Sökanden får 3 poäng för kommunikation om den använder tjänsten Lähellä.fi. Flera organisationer använder inte tjänsten Lähellä.fi, eftersom de inte behöver den. Detta krav bör strykas från poängsättningskriterierna.

Äldrerådet har inte fått någon redogörelse för hur många personer som har hittat den verksamhet eller tjänst de sökt via webbplatsen Lähellä.fi? Organisationerna är själva kompetenta att avgöra hur kommunikationen genomförs och vad som är till nytta för medlemmarna eller andra som deltar i verksamheten.

Samma kriterier passar inte alla. Välfärdsområdet bör överväga att dela upp poängsättningskriterierna i två delar: en för stora och en för små organisationer.

Det bör vara möjligt att ansöka även om små (under 1 000 euro) understöd, som kan vara betydelsefulla för små organisationer.

De slutliga kriterierna ska skrivas på lättläst språk, inte på "förvaltningsdialekt", på finska och svenska.

Västra Nylands välfärdsområdes äldreråd

Olli Männikkö,
ordförande

Mirja Janerus,
första vice ordförande

Kaj Sjöblom,
andra vice ordförande

Distribution	Framtids- och utvecklingsnämnden Pilvi Österman, Chef för kontaktytor Fullmäktigesekreterarna Markus Hirvilammi, chef för stöd för beslutsfattande
--------------	---